

DET PRAKTISK-TEOLOGISKE SEMINAR

DET PRAKTISK-TEOLOGISKE SEMINAR

TIL
Det kongelige kunnskapsdepartement
postmottak@kd.dep.no

Postadresse
Postboks 1075 Blindern
0316 Oslo

Besøksadresse
Domus Theologica, Blindernveien 9

Deres ref: 15/129
Vår ref: 15/1
Dato: 29.4.2015

Telefon: 22 85 03 10
Telefaks: 22 85 03 01
praktikum@teologi.uio.no
<http://www.praktikum-pts.no/>

Hørings svar fra Det praktisk – teologiske seminar til «Høringsnotat – forslag til endringer i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning» fra Kunnskapsdepartementet

Det praktisk-teologiske seminar gir undervisning som inngår i profesjonsstudiet i teologi ved Universitetet i Oslo. Det er den delen av endringsforslaget som omhandler dette studiet som berører oss, og derfor dette vi konsentrerer vårt hørings svar om. Vi tror likevel våre synspunkt kan være relevante også for de deler av endringsforslaget som gjelder andre studier.

Vi støtter forslaget om å la profesjonsstudiet i teologi, som er den ordinære presteutdanning for Den norske kirke, komme inn under skikkethetsforskriften. Presiseringen om at denne forskriften kommer i tillegg til paragrafene 4-8 og 4-9 om retten til bortvisning og utestenging er betryggende.

Slik vi ser det, er hensikten med forskriften å ivareta en god balanse mellom studentens rettssikkerhet og hensynet til brukergrupper den utdannede vil komme i kontakt med. Dette er et svært viktig hensyn i presteutdanningen. På den ene side tillater forskriften at den brede skikkethetsvurdering foregår gjennom hele studiet, på den annen side angir den en prosess for denne som underlegger den offentlige regler for forvaltning og saksbehandling og som sikrer studentens rettigheter. Dette synes vi er positivt.

Det er også ryddig at det i forslaget understrekes at skikkethetsvurderingen kommer i tillegg til og ikke kan erstatte den autorisasjonsmyndighet som ligger til fremtidig arbeidsgiver. For vårt studium innebærer det et ryddig skille mellom vår og kirkens rolle i vurderingen av kandidater for preste tjeneste.

Vår innvending mot høringsnotatet retter seg mot skjelningen mellom læringsutbyttebeskrivelser og skikkethetsvurdering på side 7 i høringsnotatet. Det kan være god grunn til å gjøre en slik skjelning, men slik vi ser det, er dokumentet for upresist på dette punktet. Man kan lese punktet som en begrunnelse for at disse kriteriene må være felles og derfor ikke kan forankres i de enkelte institusjoners ulike læringsutbyttebeskrivelser, men må forankres i en nasjonal forskrift. Dette synspunktet deler vi. Man kan imidlertid lese punktet som at det også angir at aspekter ved læringen som angår skikkethet, ikke kan inngå i læringsutbyttebeskrivelsene, men bare kan finnes i skikkethetsforskriften. Det ville innebære at det ikke er rom for at også læringsutbyttebeskrivelsene berører personlige egenskaper. Denne siste måten å lese dette

punktet på er vi uenig i.

Vi deler ønsket om en felles standard for skikkethet i profesjonsstudiet i teologi, men mener det er vanskelig å skille skarpt mellom faglige kvalifikasjoner og personlige egenskaper. For den praktiske teologiens del, som er den delen av profesjonsstudiet i teologi vi har ansvar for, vil det personlige og faglige være nært forbundet med hverandre både i læringsformene og i oppgavene studentene settes til å løse.

Faget sjelesorg, som er en av de fem disiplinene vi gir undervisning i, kan være et godt eksempel. Læringsmålet her er ikke bare å kunne gjengi teorier om sjelesorg, men å kunne være en god sjelesørger. Det innebærer at man ikke bare skal ha lest og kunne gjøre rede for teorier om hvordan man samtaler, men også beherske det å være en god samtalepartner. Dette preger både lærings- og evalueringsformene vi benytter i faget sjelesorg. Utfordringer som gjelder personlige egenskaper, vil her også fremkomme som manglende faglige ferdigheter: Dersom man ikke evner å lytte til andre, vil man ikke kunne løse oppgaven det er å være en god samtalepartner.

Et tydelig skille mellom personlige egenskaper og faglige kvalifikasjoner passer ikke godt med de læringsmål og lærings- og evalueringsformer som gjelder for praktisk-teologisk utdanning. Dersom notatet foreskriver et slikt skille, sier det at en særegen skikkethetsvurdering må tre i kraft hver gang en student står i fare for å ikke oppfylle læringskrav hvor personlige egenskaper også er en komponent.

Den svært fyldige beskrivelsen av skikkethet som er listet opp under *forslag til ny § 5: Vurderingskriterier for profesjonsutdanningen i teologi* bidrar til å skape uklarhet om forholdet mellom skikkethetsvurdering og oppfyllelse av de læringsmål som skal til for å bestå den praktisk-teologiske utdanningen. Her beskrives skikkethet på en måte som går langt utover definisjonen som gis i § 2 og som langt på vei kan romme alle de faglige kvalifikasjoner som utdanningen i praktisk teologi søker å gi. Her vil det med nødvendighet, i henhold til den praktiske teologis egenart, komme til sammenfall mellom læringsutbyttebeskrivelser og beskrivelser av kriterier for skikkethet. Punkt f) «studenten er ikke i stand til å utføre de yrkesmessige handlinger praksis krever», er her et godt eksempel.

Dette sammenfallet vil innebære at de kriterier studentene vurderes etter i den faglige evaluering ofte vil være de samme som kriteriene for skikkethet. Dette er et problem hvis det innebærer at skikkethetsforskriften automatisk har forrang, slik at det hver gang disse kriteriene kommer i spill må innledes en særskilt skikkethetsvurdering. Det vil da bli umulig for studenter å stryke i flere av de praktisk-teologiske fag uten at det innledes en slik vurdering. Da vil den særskilte skikkethetsvurdering i praksis måtte erstatte de ordinære evalueringsformer.

Slik vi ser det, er dette svært lite ønskelig. Den særskilte skikkethetsvurdering er et stort og tungt system som bør brukes i unntakstilfelle og ikke som en ordinær vurderingsform. Derfor mener vi det bør presiseres at den omfattende listen over kriterier knyttet til skikkethetsvurderingen i profesjonsstudiet i teologi ikke er til hinder for at disse kriteriene også kan inntas i læringsutbyttebeskrivelsene og dermed inngå i det ordinære evalueringsgrunnlaget i praktisk-teologiske fag. Vi mener den særskilte skikkethetsvurderingen bør være en ekstra sikkerhetsforanstaltning som trer i kraft dersom den ordinære evaluering ikke viser seg tilstrekkelig.

Derfor mener vi forholdet mellom læringsutbyttebeskrivelser og kriterier for skikkethet bør presiseres, likeledes forholdet mellom ordinær evaluering og særskilt skikkethetsvurdering.